

Een zekere regelmaat, als bij de teekeningen van menschen zoo juist aangegeven, blijkt ook bij die van dieren en planten.

De teekeningen van dieren gelijken eerst veel op elkaar; langzamerhand worden de verschillende soorten gedifferentieerd; eerst slechts de zoogdieren, de vogels en de visschen, later ook de andere diersoorten; eerst wordt de onderlinge rangschikking der deelen aangeduid (men kan deze teekeningen anatomische noemen), daarna wordt aan het min of meer zuiver weergeven van den omtrek meer aandacht gewijd, later — wanneer het kind beseft niet voldoende natuurgetrouw te kunnen teekenen — wordt meer en meer van symbolen gebruik gemaakt.

De plantenwereld, zonder belangrijke beweging, boeit het kind blijkbaar veel minder dan mensch en dier; toch ontbreekt ook hier regelmaat niet. Bij illustraties van verhalen, waarin ook over planten wordt gehandeld, worden deze door jonge kinderen slechts in een klein percentage der gevallen weergegeven; dit percentage stijgt vrij regelmatig met den leeftijd. Ook de wijze, waarop de plant wordt aangeduid, toont groote overeenkomst met die ten opzichte der dieren gevolgd.

Van zeer grooten invloed is de leeftijd op het perspectief. Zuiver wordt dit doorgaans niet voordat de kinderlijke leeftijd voorbij is; dit sluit echter niet uit, dat reeds in teekeningen van zeer jonge kinderen het streven tot uiting komt om van de objecten duidelijker en vollediger voorstelling te geven dan een projectie (omtrekteekening) vermag. Dit blijkt onder meer hieruit, dat b. v. van huizen meer dan ééne zijde geteekend wordt, een verschijnsel des te frequenter, naarmate het kind ouder wordt.

Nauw verwant aan het perspectief is de kleur. Aanvankelijk wordt aan bonte kleuren de voorkeur gegeven; eerst later wordt meer op harmonie gelet en liefst die kleur gekozen, welke bij het voorwerp past.

Jaren verloop en aler kleur en perspectief, licht en schaduw eenigszins tot recht beginnen te komen; echter slechts in een beperkt aantal gevallen komen deze factoren tot goede ontwikkeling en gelukt het aan het kind om de natuur ten naastebij getrouw weer te geven.

Om nu aan te toonen, dat het kind in circa 12 jaar de ontwikkeling